

Národný program
skríningu kolorektálneho
karcinómu na Slovensku

r.2002 – 2007

MZSR

SGES

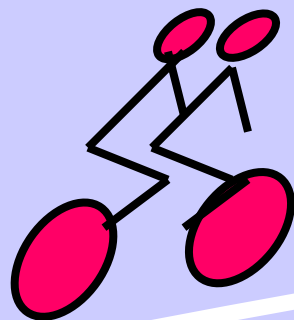
PL

LPR

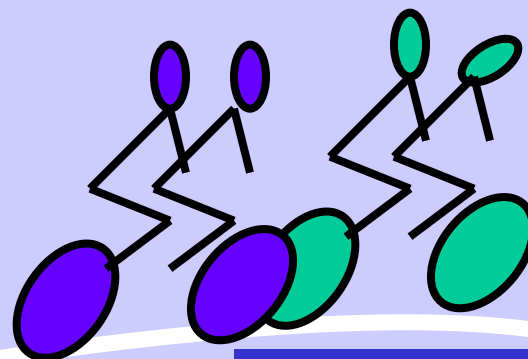
VZP

Incidenca Krca v Európe

MALE and FEMALE, all ages, ASR (W) GLOBOCAN 2000

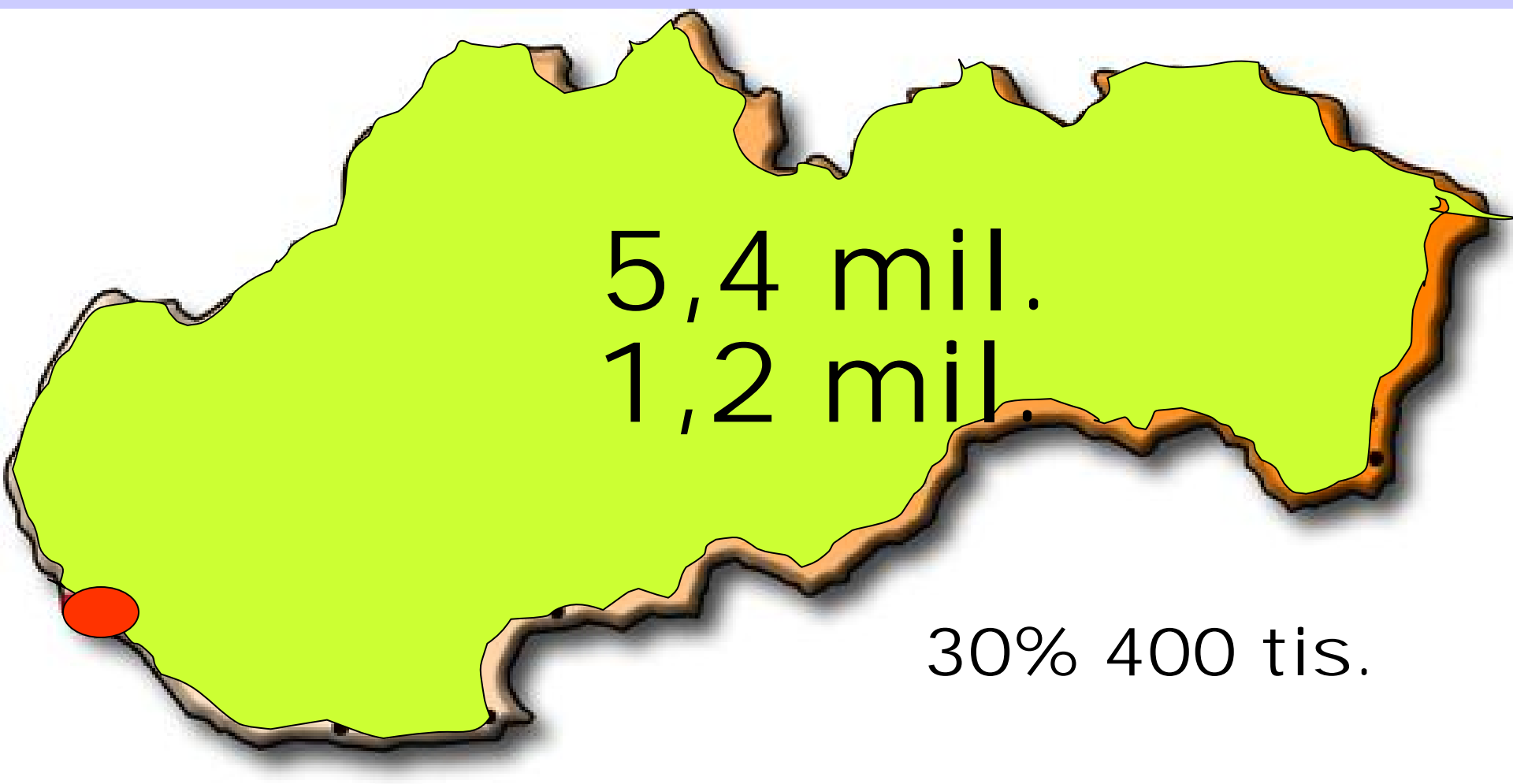

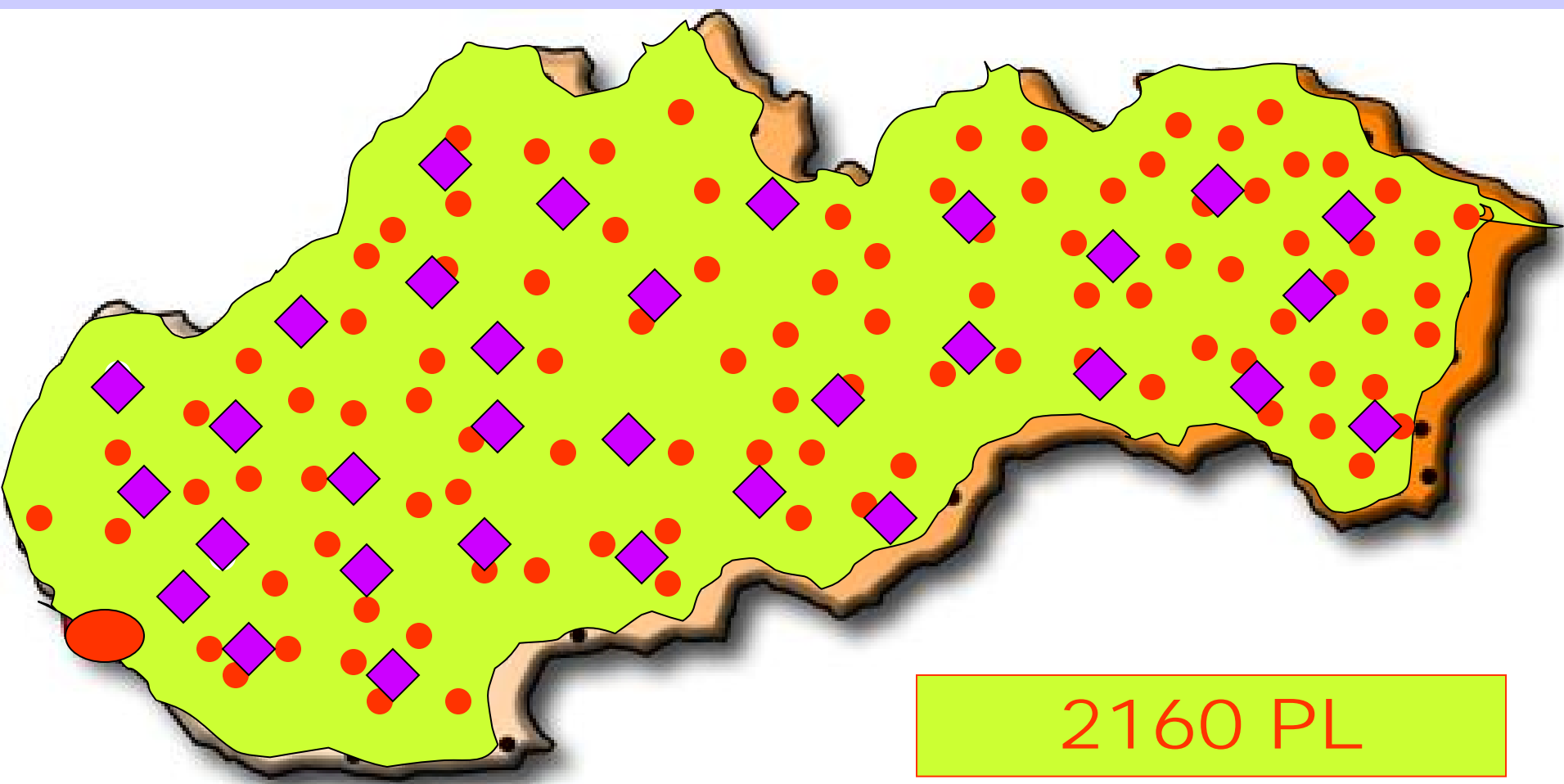
Slovensko
77,13

Česká rep.
91,82

Maďarsko
94.45

2160 PL

72 Kolono (84)

Národný Program TOKS skrining

Koľko KrCa a polypov môžeme zachytiť ?

1. Predpoklad účasti na skríningu (30%)	393 898
2. Predpokladaná pozitivita TOKS (3%)	11 818
3. Predpoklad účasti na kolonoskopii (80%)	9453
4. N° kolonoskopických jednotiek	72
5. N° TOKS pozit.pac / kolono-jedn./rok	135
6. Predpokladaný záchyt KrCa (8,5%)	808
7. Predpokladaný záchyt polypov (28%)	2612
8. Predpokladaný počet adenómov (22%)	2050

Ministerstvo zdravotníctva

1

Január 2002

72 mil Sk

Príprava projektu

2

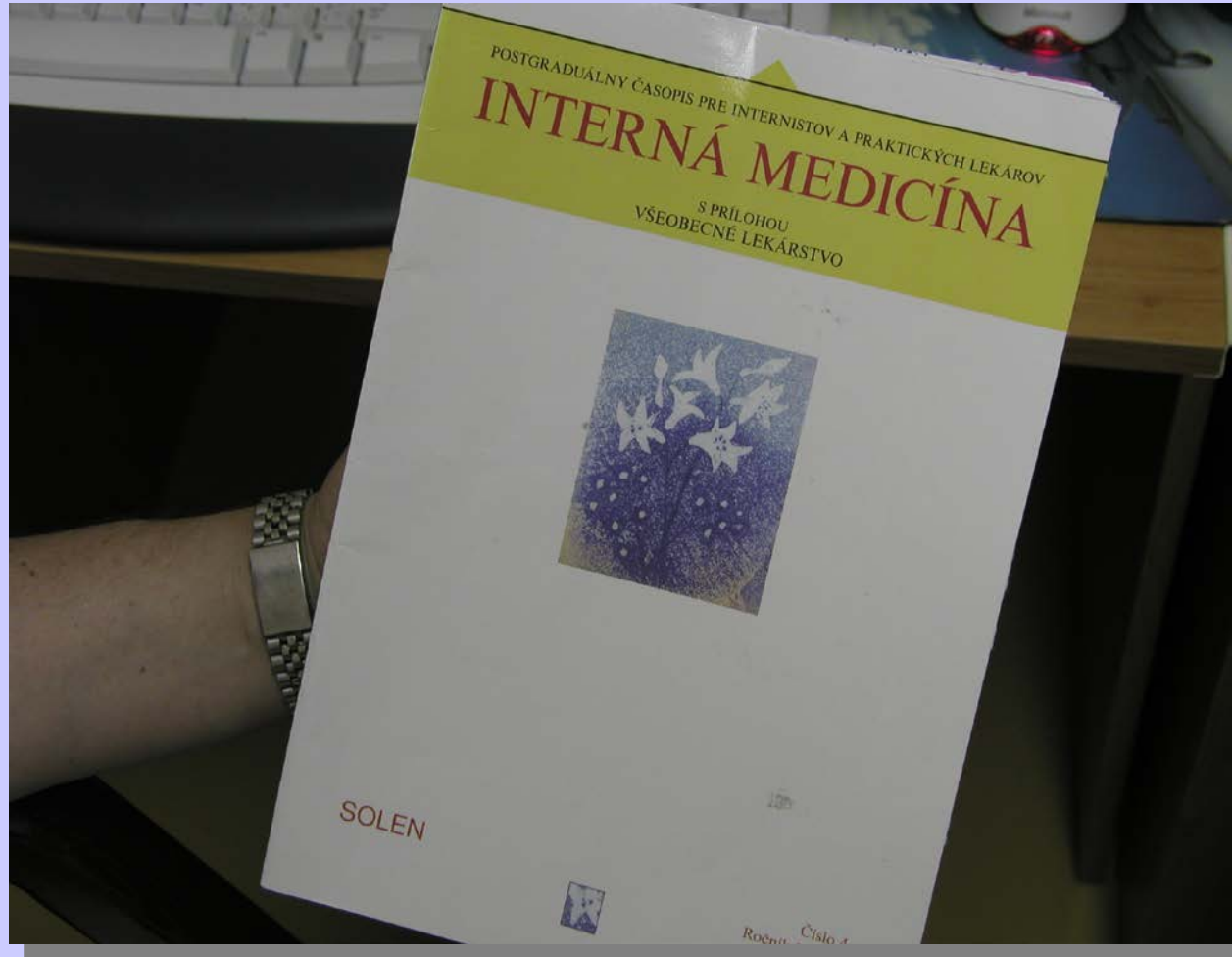

Január-Marec 2002

Publikácia projektu

4

Máj - 2002

8 stretnutí s PL

5

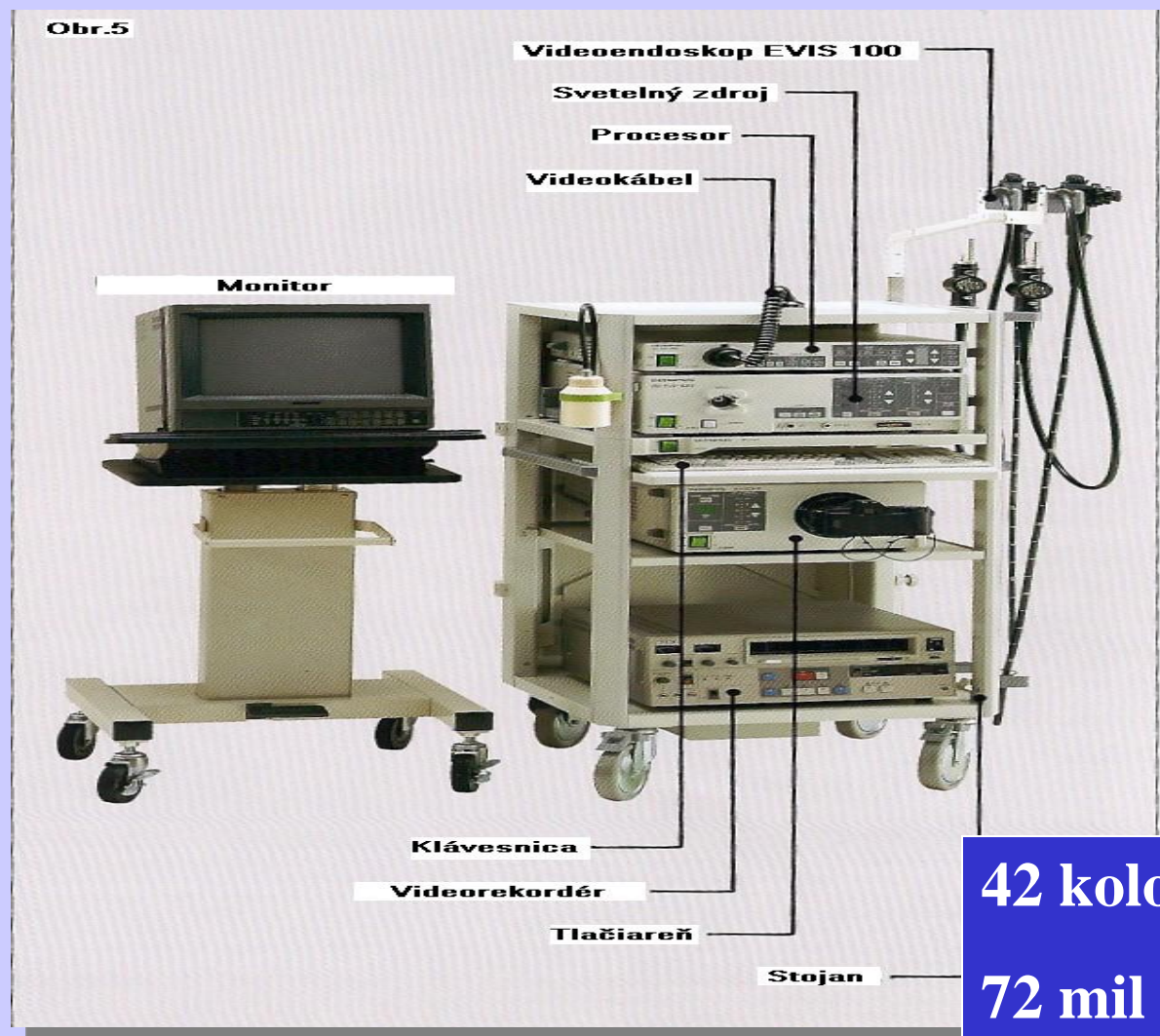
**SLOVENSKÁ REPUBLIKA
SPRÁVNE USPORIADANIE**

1. Bratislavský kraj	2 653 918 290	2. Trnavský kraj	4 148 547 967	3. Trenčiansky kraj	3 561 669 828	4. Nitriansky kraj	6 342 717 624
REPUBLICA							
BRATISLAVA							
SR							
SK-B21 02 BRATISLAVA							

Máj - Jún 2002

Sút'až na nákup techniky

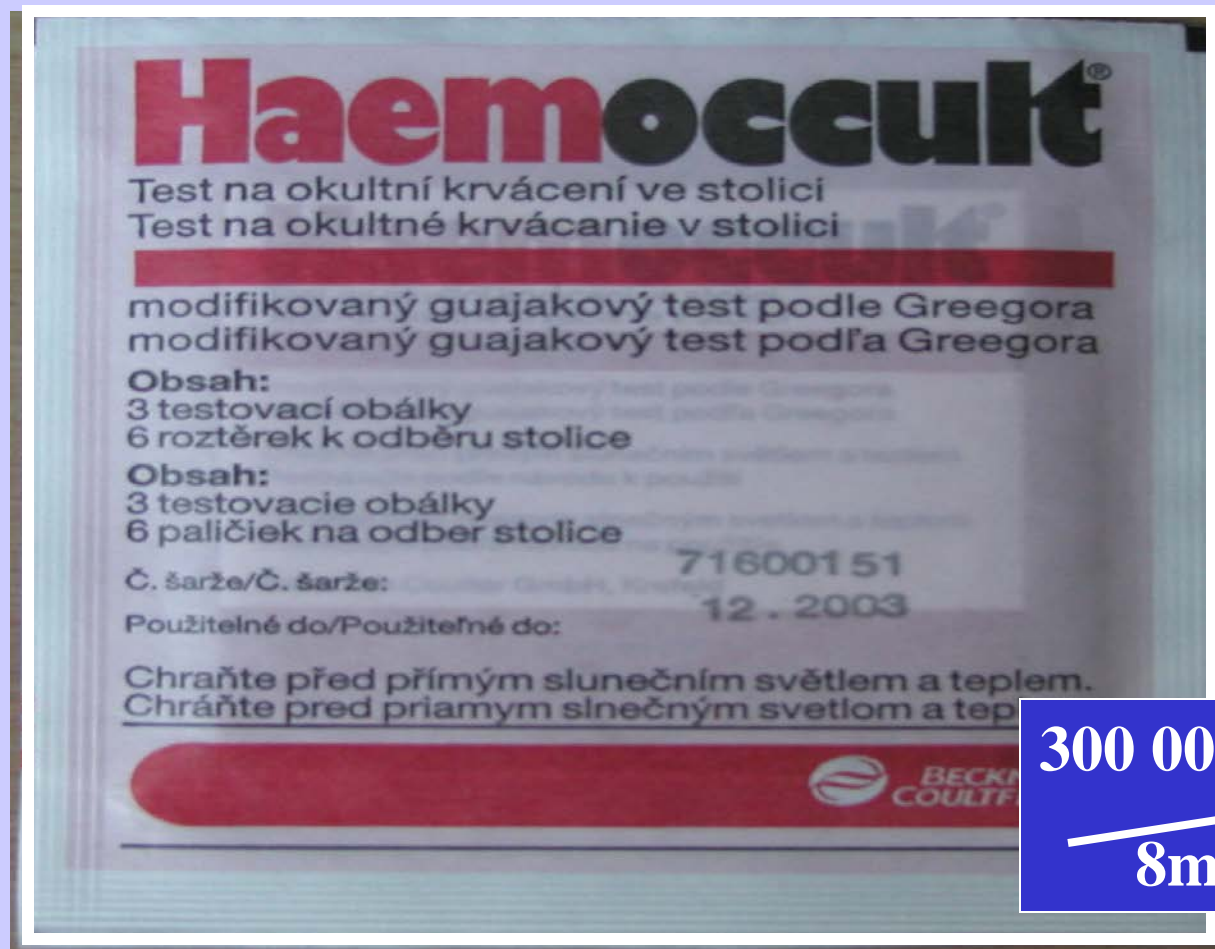
6

Júl -2002

Sút'až na nákup TOKS

7

300 000 TOKS

8mil. Sk

August - 2002

2 TV diskusie

8

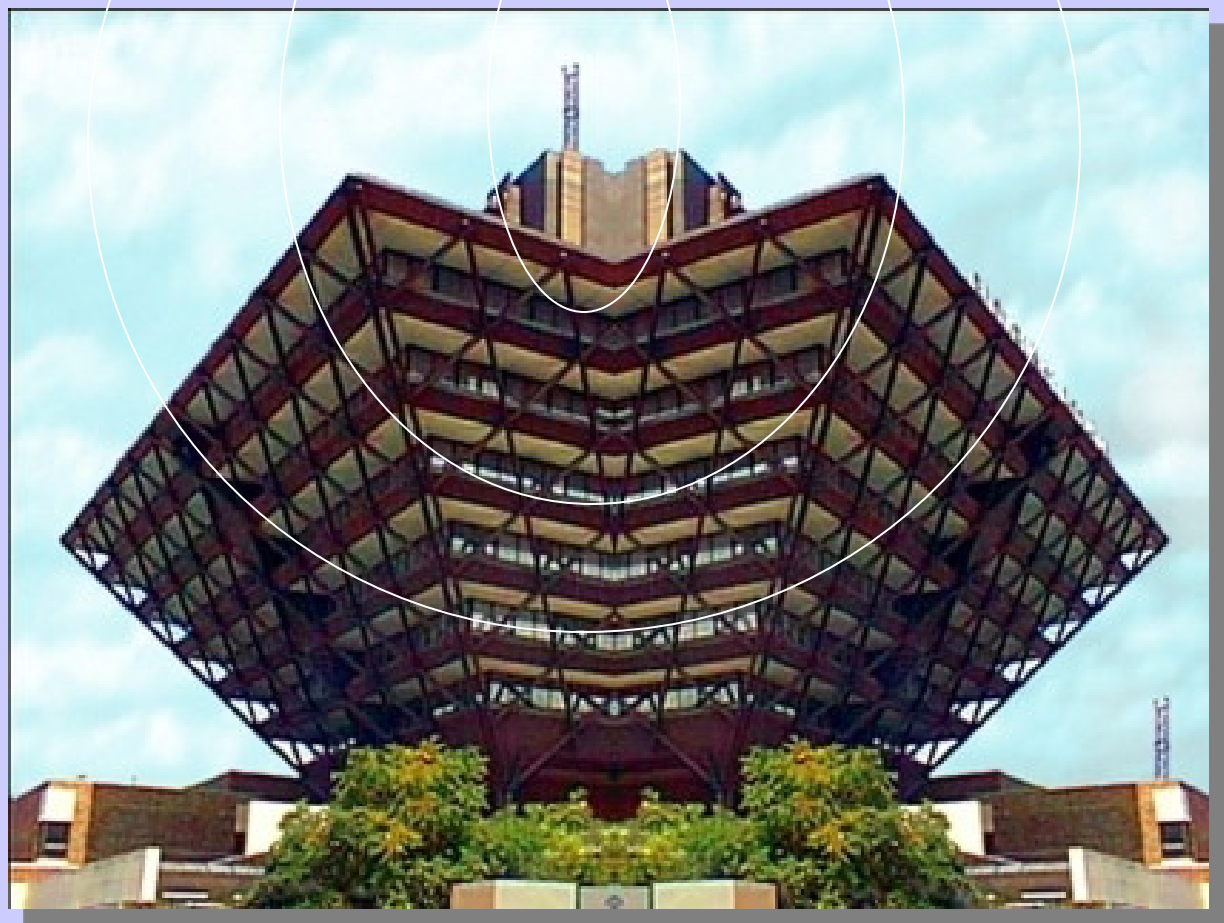
August - September 2002

3 diskusie v Slovenskom rozhlase

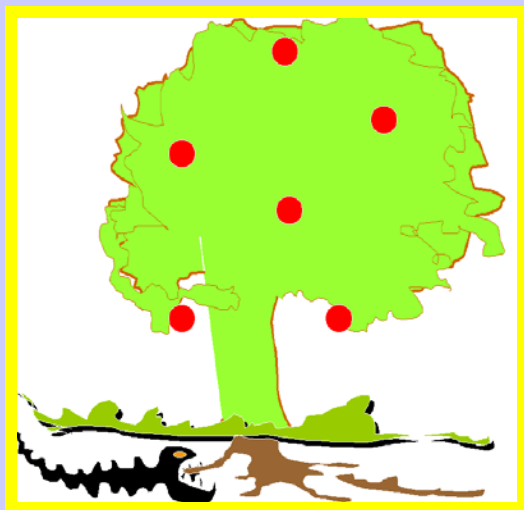
9

August – September 2002

Propagačné materiály

10

Rakovina hrubého čreva
je **VYLIEČITELNÁ**, ak sa zistí včas!
PREDBEHNITE ju skôr,
než ona **DOBEHNE** Vás...

...máte viac než 50 rokov?
...dali ste si už vyšetriť stolicu na skryté krvácanie?
...chceli by ste, na nevieste, ako na to?

1. navštívte Vášho praktického lekára
2. lekár s Vami vyplní krátky formulár
3. lekár Vám bezplatne poskytne testovacie kartičky a vysvetlí Vám ich použitie
4. doma si nanesiete malé vzorky stolice na testovacie kartičky
5. kartičky odnesiete svojmu lekárovi
6. lekár Vám na počkanie oznámi výsledok

Haemoccult
OLYMPUS

NEGATÍVNY TEST - znamená, že máte ROK pokoj.
POZITÍVNY TEST - znamená, že praktický lekár Vám odporučí kolonoskopické vyšetrenie konečníka a hrubého čreva u gastroenterológa.
Nebojte sa, len v približne 8% pozitívnych testov sa u pacientov zistí rakovina. A v ďalších asi 25% polyp.

OLYMPUS C&S spol. s r.o., Teplická 99, 921 01 Piešťany, tel.: 033 7968 111, fax.: 033 7722 628,
e-mail: olympus@olympus.sk, http://www.olympus.sk

April – October 2002

Distribúcia Hemokultov k 2000 PL zdarma

F1 form +GE adresy

11

Formulář 1 skrining kolorektálního karcinómu (Křčka) pre rok 2002

Test na okultné krvácanie v stolici (TOKS) prvýkrát

Pacient: Meno: Príezvisko: Rodný dátum: Telefón (mobil):
Adresa bydliska:

•Pozorovali ste krv v stolici? nie áno A

•Pozorovali ste zmenu pri vyprázdňovaní stolice?
 nie áno hnačku zácpu striedanie

•Vyskytli sa v rodine nádorové ochorenia? (stari rodičia, rodičia, súrodenci)
 Nie Ak áno upresnite (napr. sestra mala ca prníka)

Vyhodnotenie TOKS:
Stolica aplikovaná na test dňa: Test vyhodnotený dňa:
 Pozit Negat. Nehodnotiteľný

•Vyskytli sa v rodine nádorové ochorenia? (stari rodičia, rodičia, súrodenci)
 Nie Ak áno upresnite (napr. sestra mala ca prníka)

Vyhodnotenie TOKS:
Stolica aplikovaná na test dňa: Test vyhodnotený dňa:
 Pozit Negat. Nehodnotiteľný

• Pacient bol odoslaný na kolonoskopiu: (uviesť meno lekára)

• Pacient odmietol kolonoskopiu pre: strach z vyšetrenia zné ochorenie

• Pacientovi vykonaná irigoskopia: áno nie

• Užíval pacient posledných 10 dní k. acetylosalicylovú? nie

potrebná upozorniť pacienta aby týždň pred kolonoskopiou neužíval k. acetylosalicylovú ani iné lieky. O preošetrení bezpečnosti a pretestovaní rozhodne šli gastroenterológ podľa potreby v

pečaťka vystavujúceho lekára

(meno vystavujúceho lekára pri elektronickom kontakte)

Vážaná kolegýňa, kolega, odošli vyplnený formulár na adresu MUDr. Hrečka Eudoh CSz. GEK-SPAM, NpP vr. Cyrila a Metoda, Anzolská 11, 85107 Bratislava. Možno tiež faxovať 63811218 alebo mejlovať (lekra@geka.sk). Telefónny kontakt: 02 69672527 alebo sekretariát kliniky 02 69672012. Formulár je možný vyplňovať perom, strojom, počítačom (môžeme ho poskytnúť na diskete alebo odošlať mejlom). Formulár je možné poslať pribežne alebo hromadne najneskôr raz za štvrt' roka.

September 2002

Príprava softvéru na zber a spracovanie údajov z formulárov

12

Skríning kolorektálneho karcinómu (KRKa)

2002-2003 (c) MUDr. Jarolím Šutka

Program "Skríning Kolorektálneho karcinómu (KRKa)" je určený k evidencii, archivácii a rozdielovaniu formulárov F1 a F2 pre potrebu spracovania štatistických údajov v rámci celej Slovenskej republiky.

Program je chránený zákonom o autorských právach. Akékoľvek nedovolené rozširovanie, kopírovanie alebo ďalšia úprava bez súhlasu autora nie je dovolená a môže byť potrestaná podľa tohto zákona. Všetky práva vyhradené!

Formulár F1   Štatistika F1   Prehľad PL v F1   Polypy
Formulár F2   Štatistika F2   Prehľad GE v F2   Evidencia

Posledná úprava: 2003-05-10 (1)

F1   6043

F1 v kódch je: uložený   Lekár je: uložený   F1 v evidencii je: uložený

Vložiť evidencia   Vložiť lekára   Nový formulár   Zatvoriť

Priezvisko: **ku**   Meno: **jozef**   Vek: **64**   ZP: **01-06**   Pohlavie: Muž   Žena

Hľadať v F1: <-10000 <-1000 <-100 <-10 <-1 zmazať 1-> 10-> 100-> 1000-> 10000-> posledný

VUC

1 - Bratislavský kraj   14 - nepozoroval
 2 - Trnavský kraj   15 - akékoľvek zmeny
 3 - Nitriansky kraj   16 - hnačka
 4 - Trenčiansky kraj   17 - zápcha
 5 - Žilinský kraj   18 - striedanie hnačka-zápcha
 6 - Banskobystrický kraj   19 - bolesti
 7 - Košický kraj   bez bolesti
 8 - Prešovský kraj

Zmeny pri vyprázdňovaní stolice

9 - pozoroval (bez časového údaju)   20 - nevyskytli sa   211 0 0
 10 - pozoroval viac ako týždeň   21 - vyskytli sa
 11 - pozoroval viac ako 3 mesiace
 12 - pozoroval viac ako 6 mesiacov
 13 - nepozoroval

Test na OK bol

24 - pozitívny
 25 - negatívny
 26 - nehodnotiteľný
 27 - nedodaný

Pacient

28 - odoslaný na kolonoskopiu
 29 - odmietol kolonoskopiu
 30 - odoslaný na irigografiu
 31 - zostal OK pozit. bez vyšetrenia

Užívanie ASA

32 - 10 dní pred vyšetrením
 neuzíval

Vložiť

F2   553

F2 v kódch je: uložený   Lekár je: uložený   F2 v evidencii je: uložený

Vložiť evidencia   Vložiť lekára   Nový formulár   Zatvoriť

Priezvisko: **hu**   Meno: **milan**   Vek: **53**   ZP: **01-61**   Pohlavie: Muž   Žena

Hľadať v F2: <-10000 <-1000 <-100 <-10 <-1 zmazať 1-> 10-> 100-> 1000-> 10000-> posledný

Odoslaný na kolonoskopiu:

1 - pre pozit. hemokult
 2 - pre údaj krvi v stolici

Ykonaná pankolonoskopia:

áno   nie

Polyp

3 - zistený
 11 - jeden
 12 - viac ako jeden   1
 13 - polypóza

Polyp 1: 4-8-15-17-23-28-26
Polyp 2:
Polyp 3:
Polyp 4:
Komplikácie polypektómie

20 - perforácia
 21 - krvácanie

Tumor

38 - prítomný
 Lokalizácia
 39 - rektum
 40 - ľavé kolon
 41 - transversum
 42 - pravé kolon

Charakter

43 - stenotizujúci
 44 - exofytický
 45 - exulcerovaný

Histológia

46 - karcinóm
 47 - zápal.zmeny
 48 - nereprezentatívna

K chirurgickému riešeniu

49 - odoslaný
 50 - neodoslaný pre

Iná príčina pozitívny TOKS

51 - fisúra
 51 - hemoroid
 51 - angiodysplázia
 51 - divertikel
 51 - koagulopatia
 51 - NSAID
 51 - iné
 52 - nezistená

Sprievodné ochorenia:

53 - ulcerózna kolitída
 54 - Crohnova choroba
 55 - FAP
 56 - resekcia čreva pre KRKa
 57 - operácia prsníka
 57 - operácia ovárií
 57 - operácia maternice
 58 - LYNCH I.
 59 - LYNCH II.

Dispensarizácia u

34 - gastroenterológa
 35 - onkológa
 36 - chirurga
 37 - internistu

Vložiť

Výstupná analýza polypov ku dňu: 23.5.2003

Počet F1 formulárov: 6000
Počet vyhodnotených TOKS: 5769 (96,1%)
Počet pozitívnych TOKS: 669 (11,5%)
Počet F2 formulárov: 553
Počet karcinómov: 36
Počet Ca v polype: 8
Počet iných príčin pozitívny TOKS: 245

Počet polypov: 236
Počet všetkých polypov: 221
Počet všetkých adenómov: 171
Počet hyperplastických polypov: 40
Počet adenómov bez dysplázie: 16
Počet adenómov s dyspláziou: 152

Počet polypov	Počet polypov jednotv.	% polypov jednotv.	% polypov jednotv.
236	164	100,0%	100,0%
221	151	93,6%	92,0%
171	120	72,4%	73,1%
40	31	16,9%	18,9%
16	14	6,7%	8,5%
152	105	64,4%	64,0%

VA bez dysplázie, <10mm	VA s LD <10mm	VA s LD >10mm	VA s TD <10mm	VA s TD >10mm
12	10	3	63	24
5,0%	6,0%	1,2%	26,6%	10,1%
0,0%	0,0%	1,8%	26,2%	12,8%

TVA bez dysplázie, <10mm	TVA bez dysplázie, >10mm	TVA s LD <10mm	TVA s LD >10mm	TVA s TD <10mm	TVA s TD >10mm
0	0	11	16	6	31
0,0%	0,0%	4,6%	6,7%	2,5%	13,1%
0,0%	0,0%	4,6%	8,5%	2,4%	12,8%

VA bez dysplázie, <10mm

VA bez dysplázie, >10mm

VA s LD <10mm

VA s LD >10mm

VA s TD <10mm

VA s TD >10mm

Január- Október 2002

Vybudovanie koordinačného centra na archiváciu a spracovávanie F1 a F2

13

Október – December 2002

Formulár 1 skrining kolorektálneho karcinómu (KrKa) pre rok 2002

Test na okultné krvácanie v stolici (TOKS) prvýkrát

Pacient:				
	Meno Priezvisko	Rodné číslo	Telefón (mobil, e-mail)	Poist.
Adresa bydliska				

•Pozorovali ste krvácanie v stolici dlhšie ako 14 dní? áno nie

•Pozorovali ste zvracanie krvi alebo čierne stolice? áno nie bolesti

•Vyskytli sa v rodine prípady kolorektálneho karcinómu (vrátane detí)? áno nie

Nie

Ak áno upresnite (napr. sestra mala ca prsníka)

Vyhodnotenie TOKS:

Stolica aplikovaná na test dňa: Test vyhodnotený dňa:

Pozit **Negat.** **Nehodnotiteľný** **Nedodaný**

60 942

60 000

Formulár 2

skrining kolorektálneho karcinómu (KrKa) pre rok 2002

Pacient odoslaný na kolonoskopiu od MUDr. [redacted]

Dňa: [redacted]

Pre pozit. test na okultné krvácanie v stolici (TOKS) Pre údaj krvi v stolici

Meno a priezvisko pacienta

Rodné číslo

Telefón pacienta (mobil, e-mail)

Poist.

Adresa pacienta

POLYP	Prisadlý				Stopkatý				Laločnatý				Poznámky
	R	Lk	Tr	Pk	R	Lk	Tr	Pk	R	Lk	Tr	Pk	
Počet polypov													
Veľkosť polypov (mm)													
Polypektómia úspešná													☐
Polypektómia neúspešná													☐
Polyp nezískaný po polype													☐
Perforácia pri polypektómii													☐
Krvácanie pri polypektómii													☐
Polyp odstránený na viackr													☐
Polyp odoslaný na histol. vy.													☐
Histologicky ide o hyperpl. polyp	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
-adenóm s ľahkou dyspláziou	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
-adenóm s ťažkou dyspláziou	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
-ide o TA, TVA, VA													
Histologicky ide o karcinóm	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	

2 7 9 7

Vysvetlivky: R- rektum, Lk- ľavé kolon, Tr- colon transversum Pk- pravé kolon, TA-tubulárny adenóm, TVA-tubulovibčný adenóm, VA-vilózný adenóm.

Národný Program TOKS skrining

**Koľko PL a GE pracovísk odoslalo F1 a F2
formuláre od sept. 2002 do mája 2007 ?**

805 PL = 38%

58GE prac. = 60%

1. PROBLÉM ?

Formulár 1 skríning kolorektálneho karcinómu (KčKa) pre rok 2009

Test na okultné krvácanie v stolici (TOKS) prvýkrát

Pacient: _____
Meno: Priezvisko _____ Rok narodenia _____ Telefón (mobil, e-mail) _____ Pohlavie _____
Adresa bydliska _____

•Pozorovali ste krv v stolici?   nie   áno   Ako dlho? _____

•Pozorovali ste zmenu pri vyprázdňovaní stolice?
nie
áno   ináčku   zácpu   striedanie   bolesti

•Vyskytli sa v rodine nádorové ochorenia? (starí rodičia, rodičia, srovnenci, deti)
Nie
Ák áno upresnite (napr. sestra mala ca prazika) _____

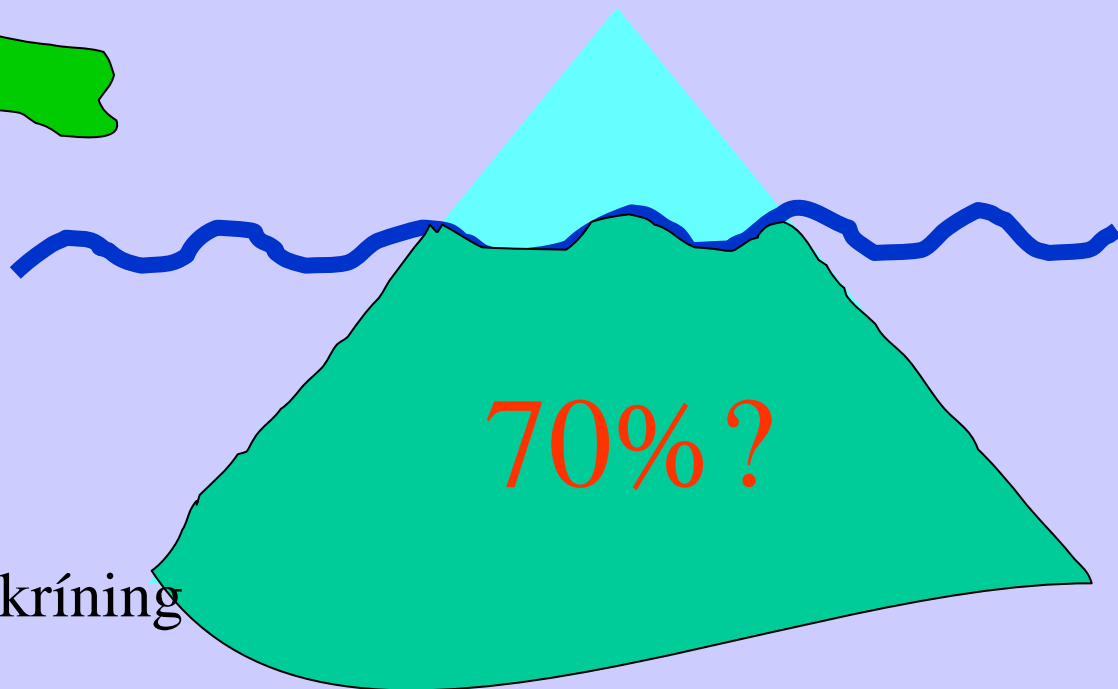
Vyhodnotenie TOKS:
Stolica aplikovaná na test dáta: _____ Test vyhodnotený dňa: _____
Pozitív   Negatív   Nehodnotiteľný   Nedodaný

Národný Program TOKS skrínig

2. PROBLÉM ?

Národný Program TOKS skrining

3. PROBLÉM ?

Národní Program TOKS skríníng

Haemoccult®

Test na okultní krvácení ve stolici
Test na okultné krvácanie v stolici

modifikovaný guajakový test podle Greegora
modifikovaný guajakový test podľa Greegora

Obsah:

3 testovací obálky
6 roztěrek k odběru stolice

10% pozitivita

Č. šarže/C. šarže:

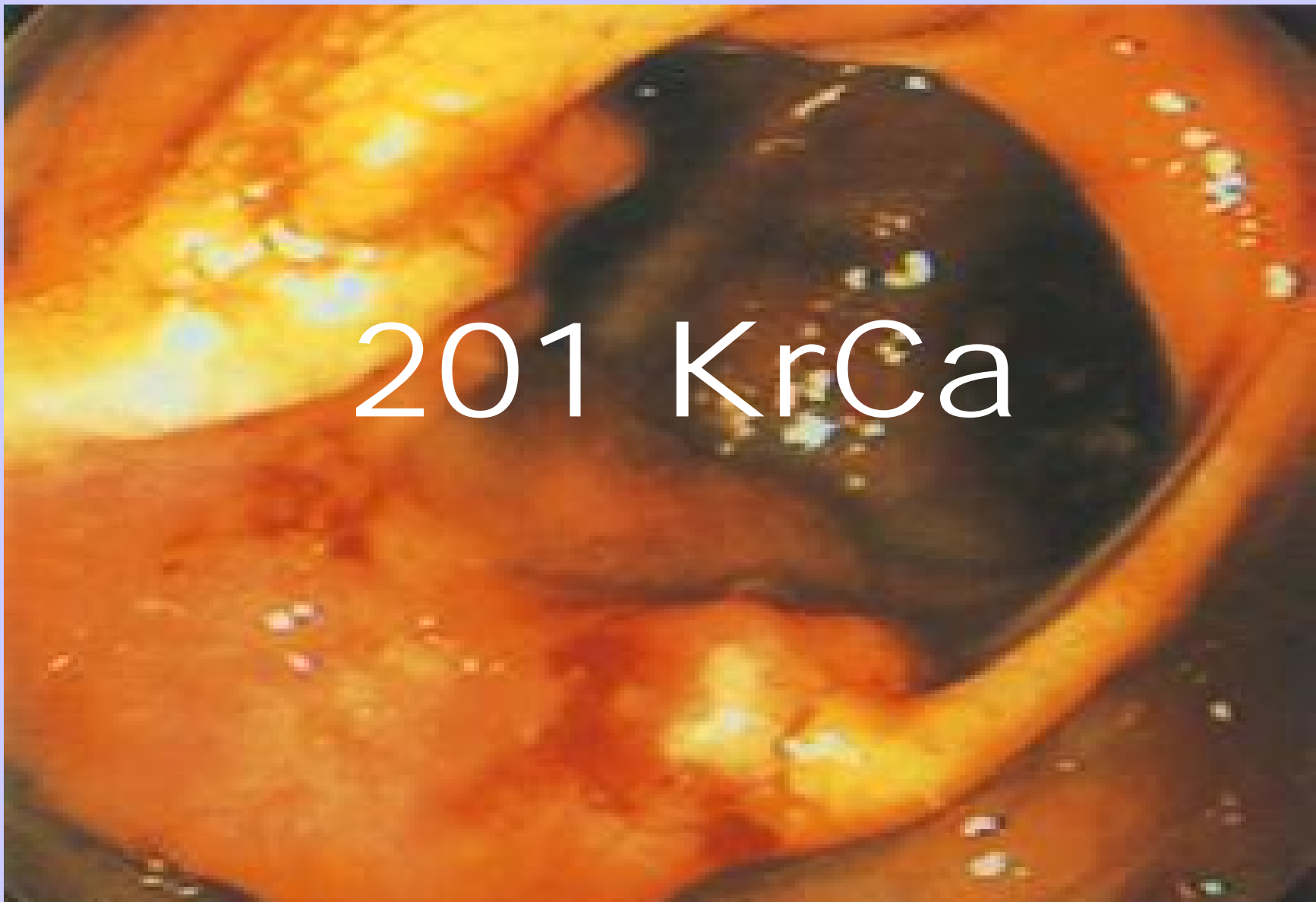
12. 2003

Použitelné do/Použiteľné do:

Chraňte před přímým slunečním světlem a teplem.
Chránite pred priamym slnečným svetlom a teplom.

 **BECKMAN
COULTER**

Národní Program TOKS skríníng

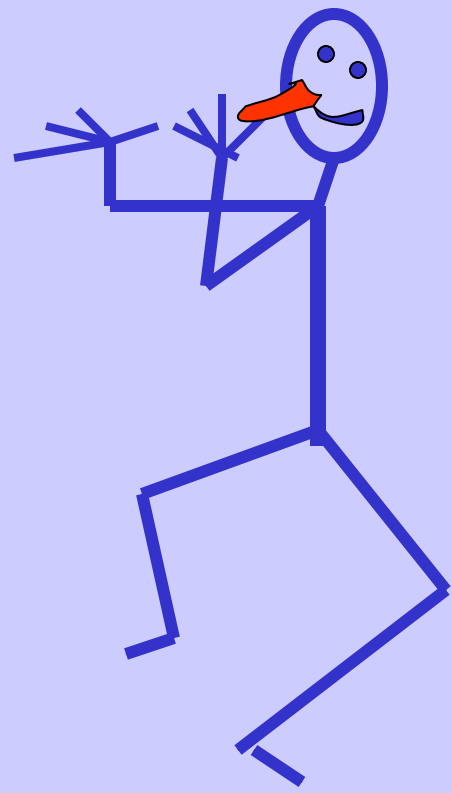
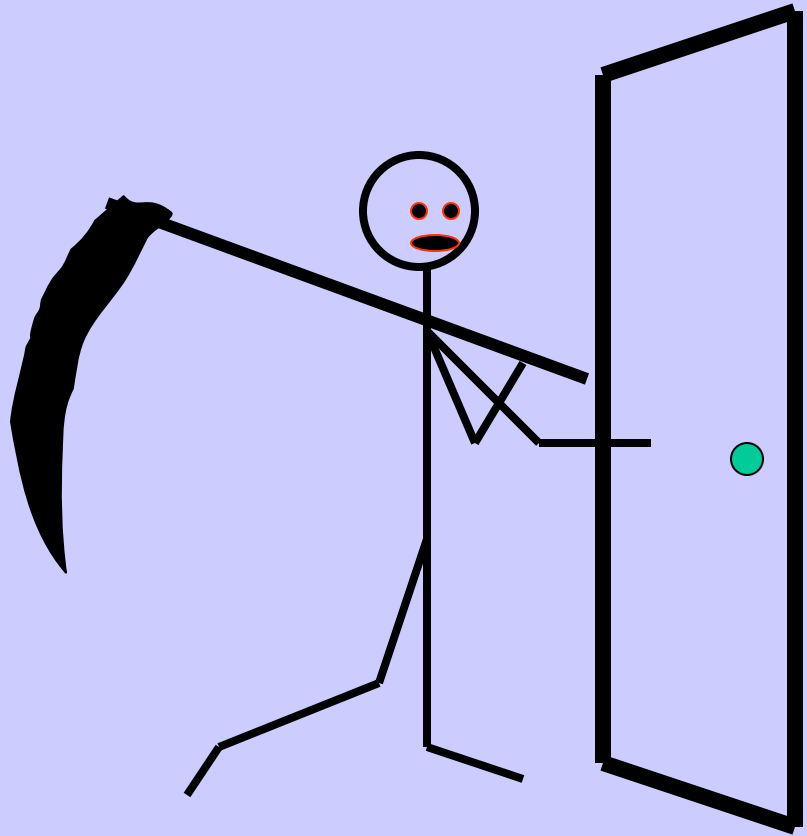
Národní Program TOKS skríníng

**454 l'udí s
dysplastickými
adenómami
väčšími než 10mm**

655

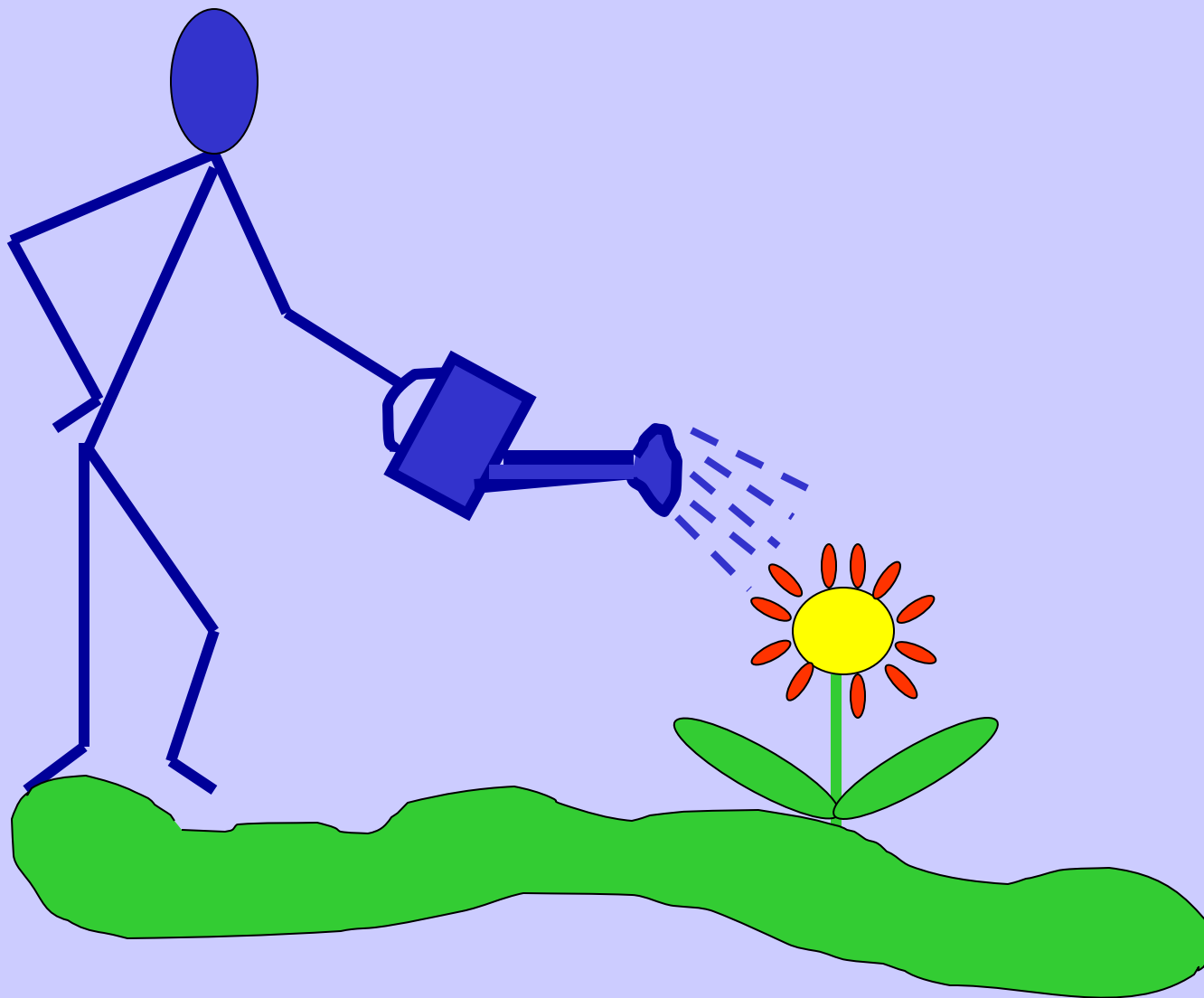

Aké sú perspektívy skríningu KrCa na Slovensku ?

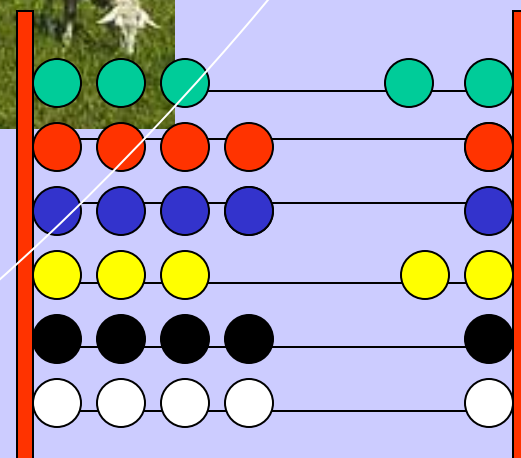
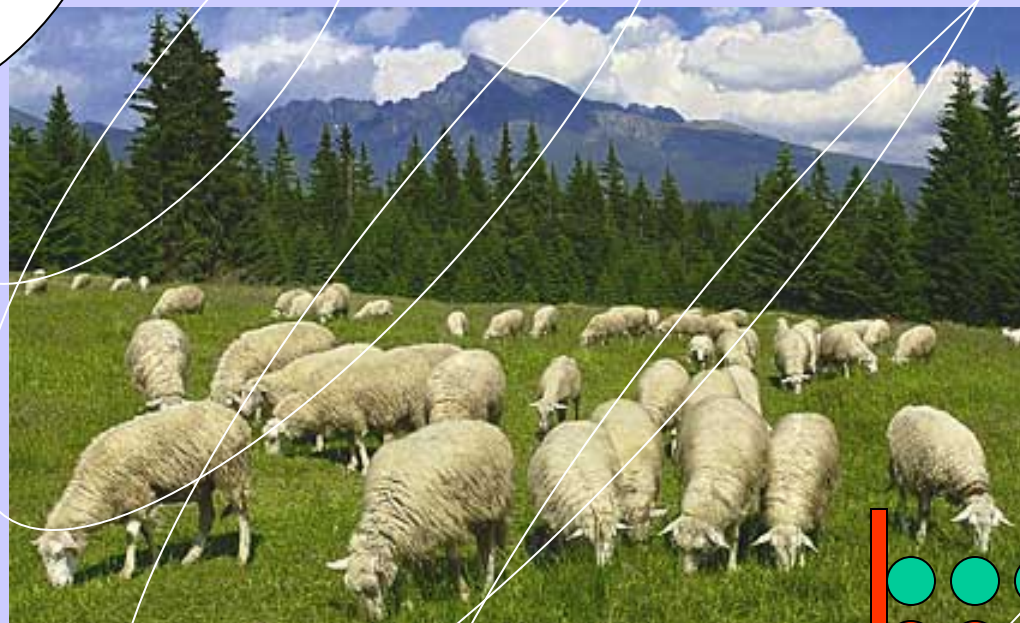
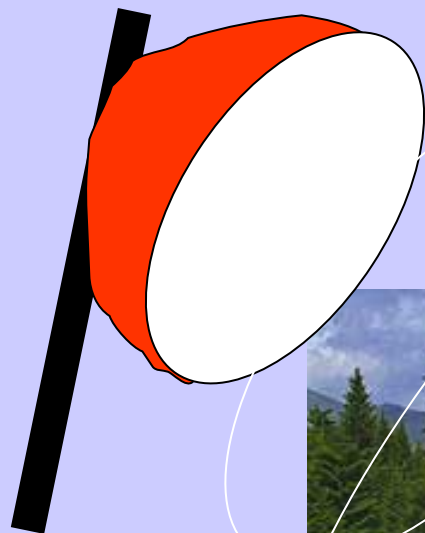

.... „na prevenciu ja peniaze mám !“

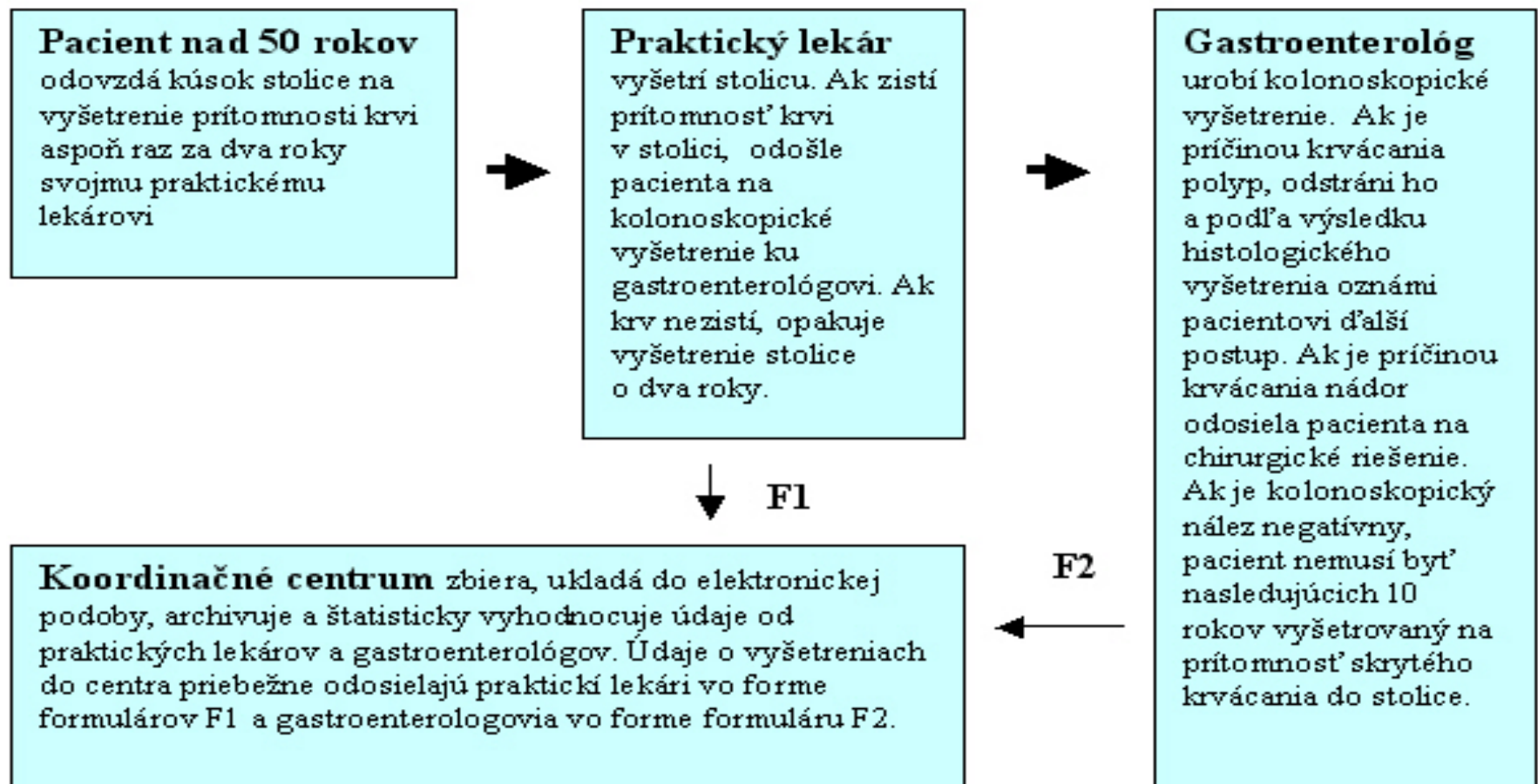
Aká je teda perspektíva KRCa na Slovensku?

Základná schéma fungovania Národného programu skríningu kolorektálneho karcinómu na Slovensku

PL po vyhodnotení TOKS odošle do pobočky poisťovne v el. forme

- Meno pac.
- R.č
- Adresu
- OK-
- OK+
- OK nevykonané
- Rok vyšetrenia
- Svoje meno a kód pečiatky

No 1

OK pozitívny pacient je odoslaný na **kolonoskopiu** ku gastroenterológovi. Ten po vykonaní kolonoskopie **odošle kópiu nálezu a výsledok histológie** ak robil odbery alebo PE do koordinačného centra v papierovej forme alebo elektronicky

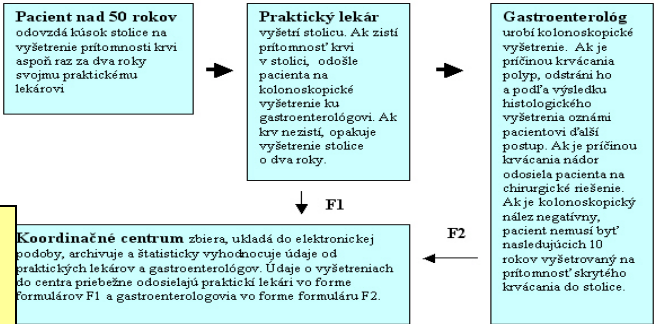
Kolonoskopické vyšetrenie vykazuje gastroenterológ poisťovni pod kódom upraveným o **identifikátor p**

Údaje sa v pobočke poisťovne archivujú a odosielaajú do centrál

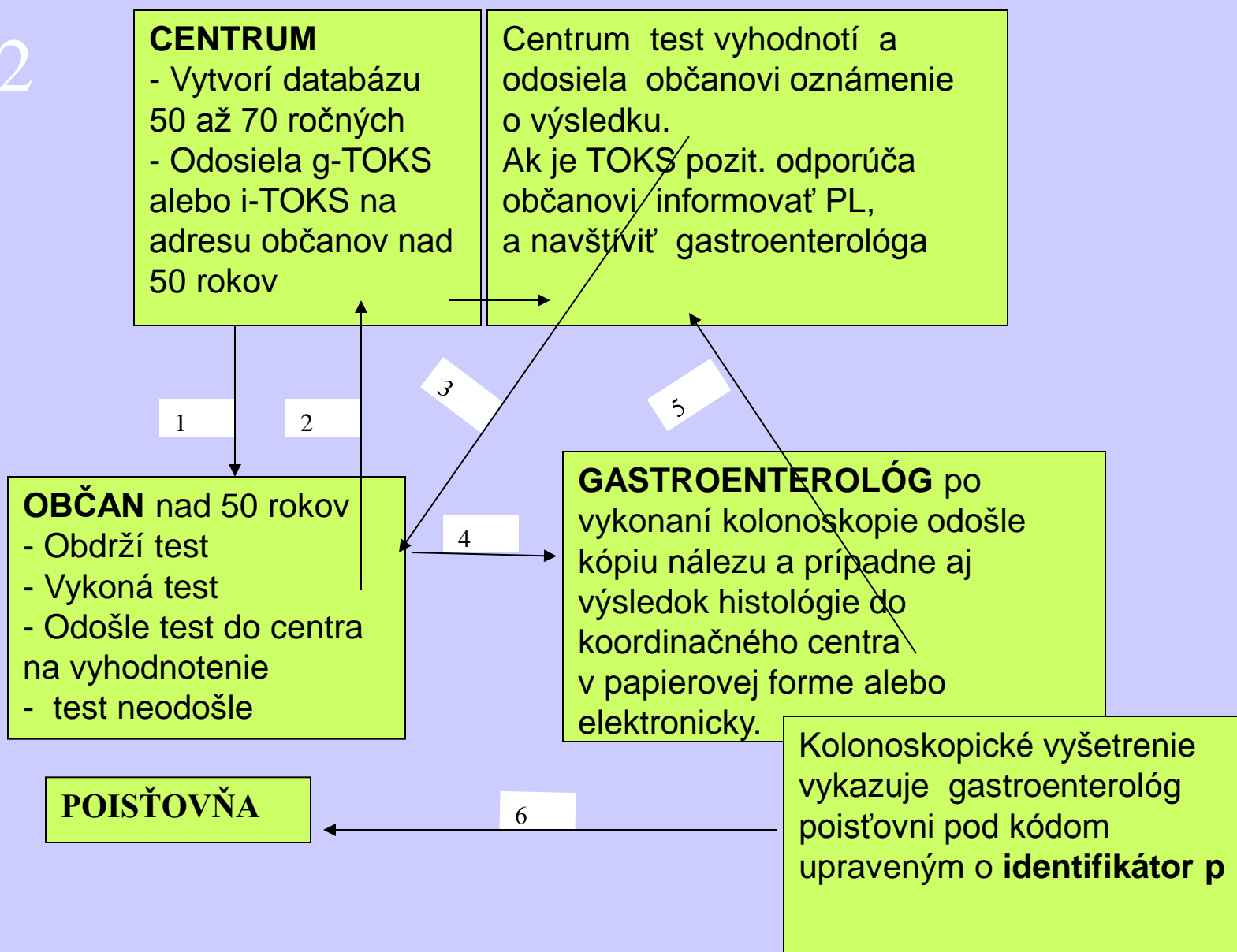
Údaje sa v centrále poisťovne zbierajú zo všetkých pobočiek, archivujú a posielajú sa do koordinačného centra

V **CENTRE** sa údaje z centrál **všetkých poisťovní** a od **gastroenterológov** archivujú a nahrávajú do programu, ktorý ho dokáže štatisticky vyhodnotiť.

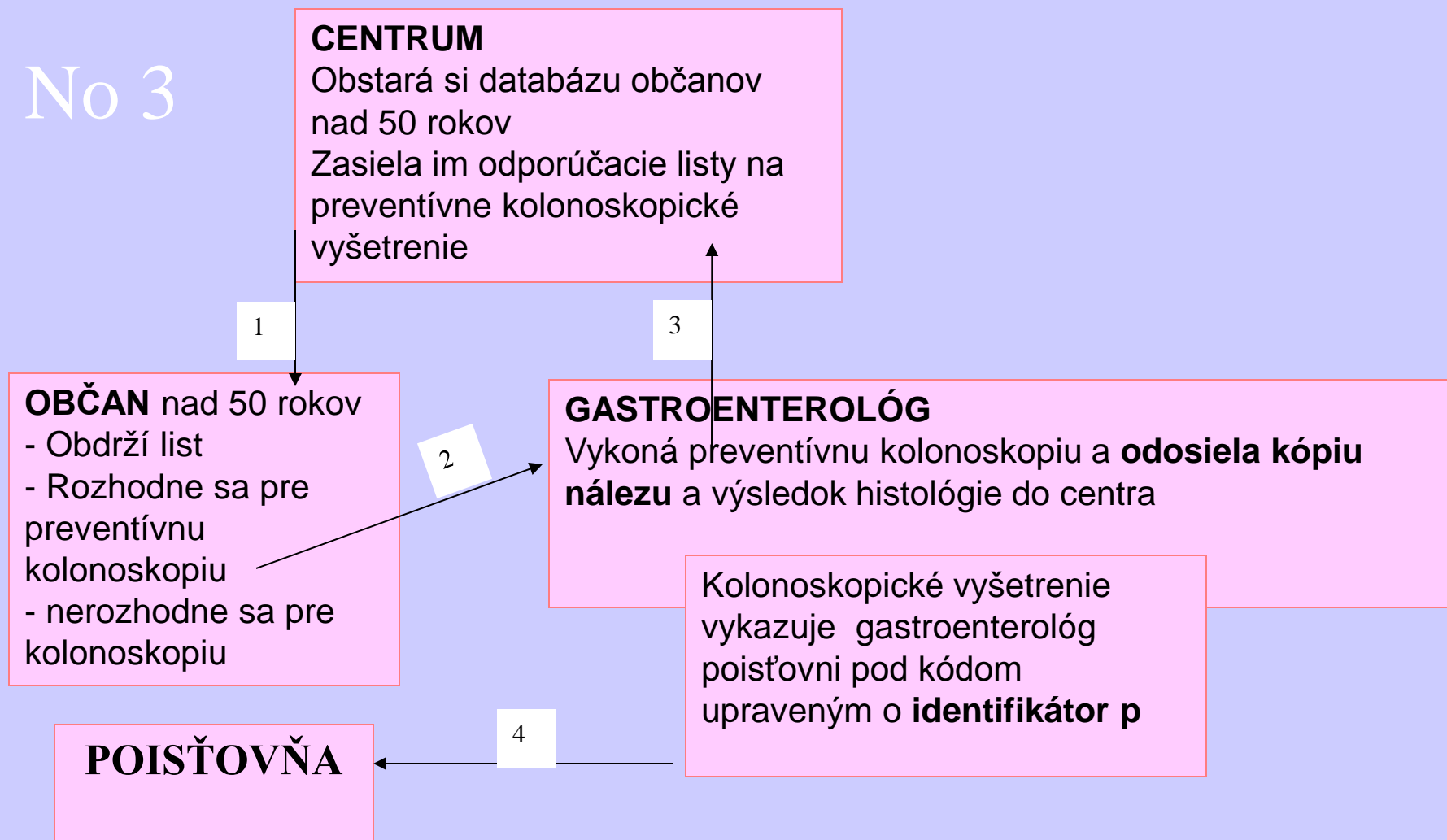
Základná schéma fungovania Národného programu skríningu kolorektálneho karcinómu na Slovensku

No 2

No 3

Skríning KRCa - ÚLOHY

Koordináčné centrum

Vytvorenie ...ného centra na archívu a spracovanie F1 a F2

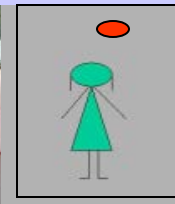

Október - December 2

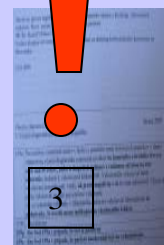
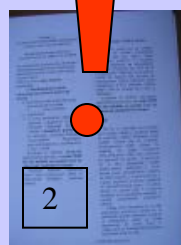
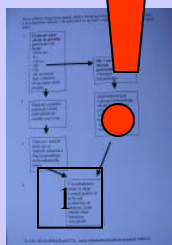
Príprava ...tveru na zber a spracovanie údajov z formulárov

Január - Okt

Legislatíva PL

Legislatíva GE

1. Nový kód pre preventívnu kolonoskopiu

2. Uznat' nadlimitnú preventívnu kolonoskopiu

Legislatíva občan > 50

3. Umožniť preventívnu kolonoskopiu

Národný Program TOKS skríning

